

fürdő
ben el-
rgács-
6 frt.

vehető a
megren-
el Im-
nál Hu-

m társulat
AINAK
ZÉKE

dapesten tartott
esen megállapított
be lépést eladást
okra vonatkozó
rint.

SÉG ÉS ENGED.
UL.

kal együtt:

100 kópé
17.40
16.80
17.-
16.60
16.20
15.60
15.30
14.80
13.-
11.40
6.-
4.80
4.40
4.20
3.60

tiszta súlynak vót.

gramm.

a-
nek.

nos
llczukorkái.
edtségél, el-
eg tüdőhurut-
atasa. A valódi
akat emésztési
szés szerinti
használni.
10 kr., egy

ata kivonat mel-
makacs köhögés
ag, Waldenburg.
n köhögésén és
ain kitűnően se-
ános, Weischütz.

Balázs Ödön
s, Rickl József.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egész evre	10 lrt - kr.
Felévre	5 " "
Negyedévre	2 " 50 "
Egy hora	1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasabon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzet
hirdetéseik aiku szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásert 30 kr

Kálvinista-e vagy ev. reformált?

Ezt a kérdést alig tarthatnók korszerűnek akkor, amikor már mindjárt két évtizede telik be annak, hogy maga a magyarországi protestáns egyházak fő-felekezete, amelyet Magyarország törvénykönyvében helvét-hitvallásnak neveztek, zsinatilag végképp az »evangelium szerint reformált« — ev. ref. — egyház nevet vette fel.

De mert a királyilag szentesített zsinati törvényekben feltalálható és közhasználatba átment ez elnevezést, erős egyházi lelkeszek és világi tudós tekintélyek is — úgy látszik — hibáztatják*) s arra intenek: »ne szégyeljük, hogy kálvinisták vagyunk, sőt ez legyen fődicselkedésünk« . . . szólnunk hozzá a kérdéshez rövideen és inkább az ev. reformált egyház iránti benső érzésből és érzelemből, mintsem valamely követelő tudóskodással.

Az **egy** keresztyén egyház, amint ezt Krisztus tanításai nyomán az első közvetlen tanítványok megalapították nem viselhetett más nevet, mint a mely az egydéli fundamentom — Krisztustól eredőleg megillette és nemis viselt mást mindaddig, míg egy vagy más tévtan-hirdetők neveiről, az általok alakított felekezetek, vagy önmestereik által neveztetek el, — vagy a magokat az igaz hitben megmaradottaknak tartók, mint szakadárokat, gunyból, gyűlölségből neveztek másképpen.

Magában az igazhitűséget magának követelő egyházban, nem a hit különbözőse, — hanem inkább hatalmi tulajdonságokból, és felépíthetősége az egység megbontását illetőleg csakhamar emelkedett ki, a nyugati — latin — és keleti — görög — egyházakra elkülönítő fenyegetés; mert az egyházfői abszolút méltóságot a római birodalomban beállított viszonyok szerint — a római püspök a konstantinápolyi ellenében követelte magának és viszont, egyelőre nem dogmái, hanem inkább hatalmi rivalitások miatt. Az egység többé sohasem állott helyre, minden egységesítési törekvések daczára sem; sőt 1053. évben, IX. Leo római pápa és Cerularius Mihály konstantinápolyi patriarkha idejében — a végleges szakadás megtörtént és az **egy** keresztyén egyház — nyugati és keleti, — egymástól független, nyelvben, kormányzásban sőt most már még némi hitelvben is különböző két hatalmas ágra szakadt, amaz a nyugati emez

a keleti keresztyéniséget vonván be hatalmi körébe.

A nyugati ágba a pápák vas kezének, a felekezetekre s z a k a d á s t hosszú időn át sikerült megatolnia. A kik ezt megkísérelték, máglyán hamvadtak el és követők is »ad maiorem dei gloriam« kiáltottak . . . a szabad gondolkodást a hitvallók vérébe és a máglyák tűzébe fojtották. A Waldenszek, Albigenzek, Husziták sorsában a világ történelem kebellázitólág beszél a pápai hatalom és vallási elfogultság borzalmairól!

De a Krisztus által szabadságra hívott emberiség, az ő nevében üzött visszaélések lealazó elnyomásában nem akart többé maradni, hanem megismerni az igazságot és mihelyt megismerte — letörte bilincseit és szabaddá lett gondolkodásában, vallási ismeret szerzésében és lelkiismeretében . . . Az **evangelium** olvashatása megnyitotta lelki szeméit, megvilágította üdvössége útját, felkeltette emberi méltóságának érzetét, az élő és munkás hitet, mint az önboldogítás eszközeit . . . A hatalom hitkényszer-akciója ellen a szabadságra hívott ember reakciójaként megszületett a **reformáció** . . . visszavezetése az embernek az eredeti alapra, a pápa és szolgáló papjai rab-szolgaságából a keresztyén szabadság méltóságába; gyámkodás alól az önállás nagykörúságába sat. . .

Az elbámult, de vesztesége felett dühösködő hatalom az igazhitűség sajátos, megcsökönösödött elbizakodottságával most is eretnekeknek nevezte a járomból kiszabadultakat s elnevezte gunyolódva vezéreikről: Lutheránusoknak, Zwinglistáknak, **Kálvinistáknak** s ib. éppen azokat, akik egy Istent, egy Megváltót — az ember Krisztus-Jézus! — a hit és erkölcs egy kuforrásának, — az **evangeliumot** ismerték el és egymást testvéreknek, — a Krisztusban.

És ezek a szabadság által megnevesült keresztyének elfogadták amaz emberekről adott gunyveveket. Hogyne, hiszen azok vezették vissza őket a világoosság kuforrásához, tehát irántok sokkal nagyobb becsüléssel voltak, hogy sem szégyenlették volna nevöket s legfölebb visszaadták ök is a pápai hatalom hódolóinak, amikor ezeket pápistáknak nevezték.

A szabad vizsgálódásra önmagát felszabadítottnak érző ember nem állt meg az elkezdett uton — tovább ment: valóban mindeneket megvizsgált, még az Istennek mélységeit is. Nem csuda, hogy ha tulment a határon s felállított

olyan dogmákat, amelyeket nem tudott kellőleg indokolni; azonban ezekhez mégis mereven ragaszkodott s az üdvösséget ezektől feltételezve belépett az elfogultság határán, amelyen belől terem a kényszer, amely inkább hisz es hinni parancsol, mint szeret. S bizony, — valljuk meg — e tulságtól nem volt ment az a Kálvin sem, akinek felállított hitelvi szerinti reformációt a magyarok nagyobb része már a XVI. század közepén elfogadta s az ellenreformációval folytatott harcokban annak a hajthatatlan szilárd embernek »vastagnyaku ágát« bizonyították meg, mert csak azéhoz hasonló szilárdság által verheték vissza a megsemmisítésükre használt ostromot, menthették meg a reformáció keresztyén szabadságban kimagasló vívmányaival együtt nemzetük és hazájuk szabadságát sőt lételet is.

Nem igen csalódunk, ha azt állítjuk, hogy ezeknek a harcoknak fontossága volt az, a mi a jellemző kálvinista névhez ragaszkodóvá és e névre büszkévé tette a magyar reformált ösöket és amelyet éppen ezért tart tiszteletben a mainemzedék is.

Ámde, amidőn a Kálvinizmus me-revsége eryhült, a harcok lecsendesültek, a keresztyénség fő-elve a szeretet befolyása mindinkább érvényesül és közelebb jönnek a különböző keresztyén felekezetek egymáshoz, amidőn inkább a karnak szeretni, mint hinni, vagyis a hitet a munkás szeretet által nemesítik meg; amidőn a Kálvintól nyert legfontosabb örökségünk egyikét — a képviselői egyház kormányzatot, tovább fejttettük s a szabad egyház jellemének inkább megfelelővé alkottuk, mint maga Kálvin, aki azt nem tudta vagy nem is akarta még a genfi tanács, tehát ez államkormány fenúhatósága és befolyása alól kiszabadítani; s maga a magyar ref. egyházat képviselő z s i n a t — bölcs mérlegelés után még a szymbolikus jelentésű hely. hitvallásu elnevezésen is felülemelkedett s a tudomány, erkölcsiség és egyházkormányzat ösforrása az evangelium irant okadatolt kegyelettel az **evangelium szerint reformált** nevet tette a kálvinista, vagy a hely. hitvallásu magyar egyház legjellemzőbb, Krisztusra alapított ös egyházhoz, legközelebb állást jelentő elnevezésévé: **Kálvinhoz** térjenek-e vissza a magyar reformátusok, vagy a közösen alkotott hivatalossá is vált **evangelium** szerint refor-

*) Lásd a »Debreceni Protestáns Lap« 1899. Márczius 18. 12-ik számában »Válasz nagyságos Ujfalussy Béla és ntiszt. Eröss Lajos uraknak« felíratu cikket, azon lap 164. oldalán.

málta névvel a legősibb keresztyén egyházhoz? . . . Ugy hiszem, hogy erre a kérdésre a magyar református egyház tagjainak 99 százaléka ezt a választ adja: Én sem Pálé, sem Kéfásé, sem Apollósé nem, — hanem csak az e g y K r i s z t u s é vagyok . . . amennyiben azonban a rólaváló keresztyén elnevezés az egy keresztyén egyház köztulajdona s ennek részei különböző jellemző nevekkkel jelöltetnek meg: inkább akar „evangyeliom szerint reformált” egyház tagjának, mint k á l v i n i s t á n a k neveztetni! —a.—r.

A képviselőház ülése.

Tegnap — Márc. 22. — Tallián alelnök mint elnök az ülés legelső jelenetét a nemességai választás ellen beadott kérvény beterjesztésével kezdte, amely kiadatott a 7-ik bíráló bizottságnak.

A napirend szerint a költségvetés tárgyalásában a belügyi tárca költségvetésének folytatása volt sorban. Első szónok itt es most is

Mócsy A. volt, egy reá nézve kuriosumról, de általában is nagyérdekű tárgyról felvilágosításra kérve a belügyminisztert, hogy az egyes választókerületek lelek és választói számára adjon jelentést.

Ezután a tételt elfogadták.

Következett a különféle kiadások tétele.

Polónyi G. a Bánffy dicsőítő nagy számban megjelent röpiratokról a dicső — metsző guynnyal szólott azon meggyőződésének is kifejezést adva, hogy az író a legbizalmiasabbakat használta fel. A Bánffy dicsőítés tendenciájától eltekintve, a nemzetiségi iszonyokban jellemzi a Bánffy-erát, hogy t. i. ebben a magyar nemzet propondenanciája nemcsak nem volt szemelőtt tartva, hanem ellenben vadul szetzüllve ott állott, hogy elveszítse minden ellenállási és vonzó erejét, hogy Ausztriában a német hegemonia elnyomására előmozdította a szláv foederalizmust.

Azonban a röpirat az előbbi kormányokat — Wekerlet, Szaparyt, Tiszát — vadolja e tekintetben súlyos elhanyagolással

Említi a Kálnoky megbuktatását. Sturdza miniszterelnökségét stb. stb. melyeket a röpirat — minuciozításokra kiterjedve Bánffynak tulajdonít, kijelöli Polónyi az ilyes broszúrokkel dolgozás káros hatását — amidőn egyebeken kívül a nemzetiségeket a magyar nemzet ellenségeit hasonló eljárással ingerli. A belügyminiszternek figyelmébe ajánlja, hogy tegye vizsgálat tárgyává és jövőre gátolja meg az ilyen állami iratokkal visszaélést. (Helyeslés a baloldalon)

Széll Kálmán nem merül ennek a kérdésnek feszegetésébe, mert a multat bolygatni nem akarja; sokkal több is a dolga, mintsem olyan sajtó-termékeket olvashasson s nemis tulajdonít azoknak súlyt. Ha hivatalos titkok árultatnának el, azt igenis nem helyeselné, de ilyet nem feltetelezhet. De hogy ilyes broszúrok gyartassanak, azt meg nem engedi s ha hivatalos akták felhasználásával előfordulná, a legszigorubbán büntetné. (Általános helyeslés.)

Pichler Gy. szerint nemzetiségi ügyosztályra szükség van. A román egyetemi hallgatók a Gózd u alapítványból kapott ösztöndíjakat Bukarestbe a román Ligának küldik.

Gajary Ödön Polónyi ellenében nagy hatálat védelmezte Bánffyt Tiszát s a támadások ezt a hatat benne csak növelni fogják.

Wlassics v. és k. miniszter Pichlernek felelve kijelenti, hogy a a magyar főiskolákou semmiféle nemzetiségi izgatást meg nem tűrs ezt a Bolcas féle esettel ilusztrálja.

Polónyi G. — Gajari Ö. által félre magyarázott szavait rektifikálja.

Serbán Mikós Pichler ellen Wiassics czáfolatára hivatkozik. A Petru-Majortól hárítja a hazaelenes üzemekkel foglalkozás vádját. A tárgyalás alatt levő tételt s meg a többieket is elfogadták.

A kereskedelmi tárca költségvetése kerülvén tárgyalás alá — az elnöki széklet Perczel Dezső foglalta el.

A kereskedelmi tárca költségvetésnél Neményi Ambrus előadó vezette a vitát és Hegedüs Sándor miniszter emelkedett fel szólásra. Az egész Ház osztatlan figyelmé között fejtette ki azon irányelveket, melyeket tárcájára kezelésénél szem előtt kíván tartani. Fejtegetései, melyek rezortja minden egyes

ágazatára kiterjeszkedtek, a Ház minden oldalán tetszéssel találkoztak és helyesléssel fogadtattak. Behatóan ismertette a posta- és táviráda keretében létesítendő újításokat, igen részletesen foglalkozott a magyar államváltak kezelésével és nem kevesebb alapossággal szólt a vicznális vasutainknál uralkodó rendszeréről, melyet igen határozottan elítélt.

Nagy figyelemmel hallgatták meg fejtegetéseit, melyeket az ipar és kereskedelem fölvirágoztatása érdekében elmondott Beszédének minden egyes passzusza szakitást jelent az eddig üzött rendszerrel, de főleg a legnyomósabb bizonyíték az önálló vámterület létesítése mellett, mert a kereskedelmi miniszter mai programja megmutatta, hogy hova vezetett az ország gazdasági leköltöttsége.

Hegedüst minden oldalról zajosan megéljenzették, midőn majdnem egy óras beszédét befejezte, Sokan szettek üdvözlésére.

Utána Kaliay Lpót ügyesen csoportosított beszédében rámutatott kereskedelmi politikánk lezött bajaira es hibáira, melyek számára orvoslast kért. Konkoly Thege Miklós volt a mai nap utolsó szónoka, ki a gőzhajózás fejlesztését sürgette.

Az ülés végén Széll Kálmán beterjesztette az állami főszámvéveszéknek az ex-lex állapot megszüntével kibocsátott jelentését, melyet az appropriacionális javaslat tárgyalása alkalmával ért napirendre tüzetni.

Üés vége 2 órakor.

BELFOLD.

Minisztertanács. Tegnap délután minisztertanács volt, a melyen a fővárosban időző valamennyi miniszter részvételével a folyó ügyeket intézték el.

Törvényjavaslat a tisztességtelen verseny ellen. A kereskedelmi életben mindinkább elharapódzó tisztességtelen verseny megakadályozása czéljából Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a már régebben kidolgozott törvényjavaslatot megküldötte az összes kereskedelmi és iparkamaráknak. A kamarai titkarok orsz. értekezlete legközelebb fog a javaslattal foglalkozni.

A függetlenségi és 48-as párt körében teg. este a képviselők nagy számmal jelentek meg, formális értekezlet ugyan nem volt. Mindazonáltal igen élénk vita fejlődött ki

Asszony kéz.

— „A Debreczeni” tárczája. —

Írta: Sávör Kálmán.

Az erdő! Szimbóluma a titokzatosság, a vonzó rejtelmesség, a sejtelmekkel teli ismeretlennek. Az egymásba fonódott lombkoronák, mint összeszűrődött átáthatatlan lepel elzárja tekintetünk elől az erdő méhét s a növény es állatvilágnak azt az örökösön mozgó, nyüzsgő életet, mely szünetnélküli folytonosságban s változatai dacára örökös egyformaságban lezajlik, nem látjuk, csak sejtjük s a természetudomány pozitív adatai alapján talán tudjuk is.

De kinek is volna alkalmja közülnünk, a hivatal áramlat nélküli légkörében élő beamtereknek megfigyeléseket tenni azon procesusokról, melyek a gyöngye fűszálnak vagy a hatalmas tölgynek a megfogamzás es megemmisülés közti életfolyamában történnek. Vagy van-e módunkban tapasztalni az erdők sűrűjében millió számra élő rovarok, az erdők teli csicsergő es hangossá tevő madarak rendszer szerint folytatott életmódját, azok szokásait, táplálékú megszerzésének ügyességét, szeretetük megnyilatkozását vagy látni, hogyan folyik köztük az örökös harc, a gyengék mily okosan védekeznek az erősök ököl hatalma ellen. Bizony ha mindezt megfigyelve látnánk, sok esetben követnénk az ösztönét követő állat példáját, a miből megtanulnánk, hogy szigoruan betartott rendszerben kell élnünk, miáltal aztán életünk fonala meghosszabbodik es hogy körültekintéssel es előrelátással cselekedve elejét vehetjük sok bekövetkező es

kikerülhető szerencsetlenségnek. Es az erdőben lakó állatvilág meg szeretne számunkra egy becses tapasztalatot, hogy az állat épen úgy, mint az ember, egymásra utalt, társaságban élő lény, csak hogy ott nincs kormányzó hatalom, nincs szervezett rendőrintézmény, de viszont igaz, hogy ott nincsenek büntetés alá vonható betöréses lopások, rablások, gyilkosságok es a nagy chaoticus állatvilág életében nem léteznek a testvéreknek egymás ellen folytatott harcza, hanem igenis léteznek, van igaz, odaadó, önfeláldozó szeretet, mely sir, ha övét veszedelemben látja es ujjong örömben, ha abból megszabadul. Van továbbá hűség, sirig tartó állati hűség; a csapodárságot, a hűségsegést, a házasságtörést nem ismerik. Ismerik bezzeg — az emberek társadalmában!

Jász Ilisia erdőkerülő volt az . . . i erdőben. Széles vállú, megtermett, robusztus erejű férfi, ki vállára vetett fegyverrel nap-nap után az erdőt járta. Irást nem ismert. Mint a természet gyermeke, csak ritkán es keveset beszélt, de a mit egyszer látott, azt nem felejtette el soha. Embertől, állattól nem félt, csak az egy Isten haragjától. Es ezen Isten félelme eltüntette egyénisége durva vonásait s bizonyos szelidség, jámbor érzés sugárzott le róla. Fegyverét vállára vetve szokta átjárni az erdő sűrűjét. Kora reggeltől késő estig es nem ritkán az éj koromsötétjében is lelkiismeretes kötelességtudással felelt meg a reá bízottaknak. Es a mint változatlan egyformaságban nap-nap után rötta le kötelességét, az emberek társadalmától eme ölkülönitett foglal-

kozásában bőséges alkalmá nyílt a gondolkodásra. Egyszerű gondolkodása megdönthetetlen tételekbe vezetete:

— Miért élünk? Semmi esetre sem azért hogy egy napon, mint az állat kiheljük életünket. Életünknek tehát célja van. Es mi ez a cél? Minden bizonynyal az, hogy hasznosan es boldogan éljünk. Az ember hasznosan él, ha dolgozik, munkát végez es ezért az ellenértéket megkapja, — boldogan, ha övétől szerettetik es ember tarsai becsülik. Az én életem tehát hasznos, mert dolgozom becsülettel, a miért megfizetnek, a boldogsághoz pedig jogom van, mert Aniczám szeret es mbertársaim becsül sét birom.

Es komoly arca földérlt, az öröm fénye villogott ki szeméből, a mint logikus monologja konkluziójához jutott. Jámbor hitében nem zavarta senki, semmi. Mint a legboldogabb ember ment tovább gondatlanul, fölvervén a madarak ezreit. Labái alatt zörögtek a földrehult sárgult levelek, itt-ott apró gyilkok riadtan bujtak egy hasadék biztos menhelyére. A szerelem lángja égett szívében. Maga előtt látta Aniczáját, a mint szőke fejét odahajta az ő széles vállára es gyöngye kezeivel vastag nyakat átöleli. Es látta a szőke hajcsodás ellentétét, a bűvösen szép fekete szemeket a mint reatapadva az erzelem melegségében szepen becsukódtak es ekkr érezte a csók forraságát, a kéjes gyönyör mámorát a boldogságnak földre varázsoló menyői paradicsomát.

. . . Es megfordult utjában, mint az erdei vad, mely veszelyt sejtve rohant vissza. Az az érzés elvette titáni erejét, torkát össze-

Ház minden helyesléssel a posta- és társakat, igen államvutak alaposan alkaldó rend-elitelt.

meg fejte- kedelem föl- ott Beszéde- st jelent az a legnyomó- sítetése miniszter mai hova vezetett

zajosan meg- órás beszédet sere. en csoporto- eskedelmi po- áira, melyek y Thege Mik- ra, ki a gőz- an beterjesz- ek az ex-lex- ott jelentését, aslat tárgya- tüzetni.

délután minisz- rosban időző el a folyó ügye-

éségtelen ver- élelben mind- telen verseny Hegedűs Sandor égebben kidol- dította az összes k. A kamarai közelebb fog a as párt köré- szammal jelen- gyan nem volt. ta fejlődött ki

Hegedűs S. tegnapi programbeszéde felett, mely a ház minden oldalán igen jó benyomást tett. Szóba került a földmívelési tárca költ- ségvetése is, melynél a párt részéről szintén történni fog felszólalás úgy az általános tárgyalásnál, mint a részleteknél.

Ünnepelt-é hát márczius 15-én az állami főreáliskola.

Lapunk f. hó 20-iki — 56. számában közöltünk egy: »Mi az a Március 15-ike?« cz. beküldött cikket. Közöttük, mert azt a nagy napot érintette, amelyet a nemzeti ér- zület ünneppé avatott elvben és gyakorlat- ban. Kétségünk volt a felett, hogy éppen Deb- reczen egyik tekintélyes iskolájának igazgatója azt az ünnepet kicsinyítőleg tehette volna fel azt a kérdést és csudálkozásunknak kifejezést is adtunk az idézett szavak után beteit (!) jeggyel. Most meggyugtatásunkra magunknak s a netalán rosszul informált k ö z ö n s é g - nek, az érintett igazgató és a tanári kar, sőt a z i n t é z e t r e p u t a c i ó j a — érdeklében közöljük legilletékesebb helyről a helyreigazítást, amely megmutatja azt, hogy az első közleményt a szüenidő után vagyódas- ból irhatta egy tanuló, vagy helyette más, aki tulhajtásból nem merlegelte azt sem, hogy azzal tanári karanak, igazgatójának, sőt egész iskolájának jó hírnevét sérti. Hiszszük, hogy azóta már megbánta bűnét önmaga is. — Olvasó közönségünk ha n e t a l á n r o s s z vélelmenyt szerzett volna ez ügyből amaz iskola iránt: rektifikálja azt az ügyre indokolással is helyes világitást vető czáfo- latból, amelyet szives és örömteljes készséggel ide iktatunk, mint akik előtt sajnálatos volna, ha egy magas hivatásu intezet s annak tanári kara és igazgatója ellen kidobott méltatlan közléssel — megérdemelt jó hírnevében sér- tést, közérdekű czéljának elérésében gátlást szenvedne:

Ezen lap közelebbi számában hamis ada- tok és rossz okozatól sugalt információ a apján egg beküldött közlemény jelent meg, a mely a vezetésem alatt álló reáliskolát megnevezés nélkül ugyan, de könnyen meg- erthető körülírassa, rossz világitásban tünteti fel, engemet pedig mint igazgatót erősen elítél.

szoritotta, verejékcseppék gyöngyöztek hom- lokán s jöllehef okát dni nem tudta futott, vissza, haza, az ezerszer megtett ismert uton hogy lassu, hogy megölelje es ezer csókkal árasza el boldogsága megteremtőjét, egyetlen Aniczáját.

... Anicza megremegett. — a mint Ilisziát meglátta. — A vérrózsák eltűntek ar- czáról, és ijesztő sápadtság foglalta el h-lyét, a minő a félelem, a rettegés nyomán szokott fakadni.

Az erdőkerülő ijedten ölelte magáho fia- tal feleségét es elárasztotta a leggyöngedebb szeretettel.

Miért vagy oly sápadt kis feleségem? Beteg vagy talan?

— Nem, nem jó uram, de úgy megjíed- tem, hogy már itthon vagy, azt hittem, vala- mi bajod van! Aztán a János urfi itt van. Beut vár.

— Az a haszontalan naplopó, ordított fel dühvel, tehát mégis volt ok, amiért haza- jöttem.

Eközben János urfi is előkerült az erdő- kerülő hazából es mintha semmi sem tört-ént volna, kiadta a rendeléseket, hogy hol- nap az erdő nyugoti részében vadászat lesz. a felhajtásról tehát gondoskodják. Es sarkon fordulva tavozott a nagy kiterjedésű erdők jövőbeli ura,

Villámok cikiztak az erdőkerülő szemé- ben, a harag, a tehetetlen, a féktelen, a gyü- lölettel elvadult düh villamai. Érezte, hogy az a naplopó belegázolt a szívébe, rátaaposott a szíve bálványára es összezúzta, összerombolta az ő eszményét, boldogságát.

Ama tudósítás tendentiosus állításainak helyreigazítása es a körülmények helyes meg- világitása végett kérem a t. szerkesztőseget, hogy a következő felvilágosítást közzé tenni sziveskedjék.

Az állami főreáliskola igazgatója a már- czius 15-ét ép úgy nemzeti ünnepnek (de nem másnak) tekinti, mint bárki más. Az iskola pedig ezt a napot ez évben is ép úgy meg- ünnepelte, mint tette ezt már számos éven át. Az ünnepén ez évben is részt vett a tanári testület minden tagja es kettő kivételével az összes tanuló ifjuság. — Igaz, hogy a tanórák egy részét rendszeren megtartottuk.

De ez sem azért történt így, mert az igazgató ünnepi szüenidőt adni nem akart volna; mert hiszen mikor az ünnep megtartásá- nak módzatairól volt szó, épen az igazgató volt az, aki határozottan kijelentette, hogy egész napi szüenetet is ad, ha a tanári testü- let úgy akarja. A tanórák többsé e azonban az órák egy részét épen azért akarta meg- tartani, mert így az ünnepélyen az összes ifjuság részt vehetett es köteles volt részt venni; ha pedig egész napi szüenidőt adtunk volna, a tanuló ifjak közül, — miként ezt mi tapaszta- lasból már tudjuk számosan elmaradtak volna a mi magunk házi ünnepélyéről.

Kérem: hát vajjon megrontottuk mi az ünnepet azzal, hogy az ünnep megkezdése előtt kötelességünkhöz híven dolgainkat végez- tük? Vagy hazafias kötelességet hívebben tel- jesítit az, ki az ünneplés ürügye alatt a szá- bad időt elfecsérel, mint aki tisztesseges es az ünnepléssel ellentétben nem álló szellelmi mun- kát végez?

Ki küldte be a tudósítást, nem tudom a nem is akarom kutatni; de azt egész határo- zottan állithatom, hogy a tudósítót alaposan felültette valaki.

Nem akarom tovább vitatni az ügyet. Csak azt jelentem ki, hogy az egész tudósítás hamis alapon indult ki es készakarva, czélza- tosan elferdíti az igazi tényállást, elferdíti különösen a vétkes tanulóhoz intezett összes kifejezésemet.

Épen ezért a tudósításba nekem tul- jdonított mindama kifejezést, amely az en ha- zafias érületemet es gondolkozasomat gya- nosítani vagy kérdésessé tenni akarja, a leg- határozottabban visszautasítom. A hazafisá- gból leczkéztetést, vagy oktatást senkitől, sem jobbról, sem balról el nem fogadok.

Anicza látta, a mint urának arcza ko- morra vált, látta, a mint a haragnak redői összetömörűtek a homlokon es látta azt a gyilkoló tekintetet, a melynek nyomán vernek kell fakadni. Tudta, hogy ura, az ő örületes feltékenységével nem lesz válogatós az eszközök- ben, melyvel láb alól eltegye azt, ki szemet mer rá vetni.

— János urfi vigyázzon magára!

Többet nem szólt s visszafordult az erdő- nek. Mi mások voltak most gondolatai:

— Mi az ember czélja? Hogy hasznos es boldog legyen — nemcsak, hanem, hogy az olyan semmittevők, a kik munka nélkül élnek, mint a konkolyt a búzából kipszittsa. János urfi is ilyen semmittevő, a ki orozva lopja az en boldogságomat es a kinek az en feleségem büntársa. De az en feleségem eddig nem ismerte a bűnt, hanem bűne csabította ez a gaz ficzkó es ha János urfi meghal, a feleségem megint becsületes asszony lesz, én pedig boldog ember.

Es János urfi kiontandó vérével tisztára vélte mosni felesége becsületét.

Remegve nézte Anicza, a mint az erdő- kerülő éles töltést tett a fegyverbe. Jól tudta, hogy ura czelt még soha sem tévesztett es azt is tudta, hogy az a golyó János urfának van száva. János urfi tehát meg kell menteni a biztos haláltól. De hogyan? A cselekvésben megnyilatkozott az asszonyész fufangja es az elszánt asszony vakmerősége. — Éjnek idején fölkelte es az éles töltést vaktöltéssel helye- tesítette.

János urfi kezéből kihult a fegyver az

En egészen nyugodt lelkiismerettel es tartózkodás nélkül a művelt izlésű közönség ítélletére bizom annak megítélését, ki használt durva szavakat: az-é, aki az ismeretlenség ál- arcza alá rejtőzködve minden igaz ok nélkül ilyen módon es ilyen hangon támad meg en- gemet, vagy én, a kit hivatalos kötelességem telje-ítéséért ilyen hangon támadnak meg egészen méltatlanul?

Művelt es tisztességtudó ember nyílt sisakkal es nem orozva szokot támadni, avagy csak vádolni is.

Tehát le azzal az ál-arczczal! — s ak- kor majd megadom a felvilágosítást bőveb- ben is, ha a vádat továbbra is fennakarná a vadlo tartani.

Most pedig, miután a beküldött tudó- sítás személyem ellen egész méltatlanul oly súlyos támadást intézett, ismételen kérem a t. szerkesztőseget, hogy ezen helyreigazítást es védelmet egész terjedelmében közze tenni s ez által a meg nem érdemelt támadás el- len a maga részéről is védelmezni szí- veskedjék.

Debreczen, 1666. márczius 11.

F a z e k a s Sandor
áll. főreál-isk. igazgató.

Dezinficiált fiókom.

Irta: GONDY KÁROLY.

Volt egyszer Wertheim kasszám is. Egy bécsi vigécz erőszakolta reám részletre, de a'ig törlesztettem az utolsó, tul adtam rajta. Nem művelt, finom izlésű ember lakásába való; diszielen egy darab, alig találai szá- mára helyet.

Egy sámsoni kereskedő szabadított meg tőle, ki mindenesetre jobb hasznát veszi, mint én, mert az Isten mentsen meg attól, hogy általa uzorás kezébe hozzanak.

Ki gyűjt csupán, hogy másnak kevesebb legyen, az nagyot vétkezik; amit ekkép gyű- tünk, annak hiányát érzi sok szegény. A Kommunizmus elve nem alaptalan, meg győzni fog, ha győzni a Wertheimerek felett. A nagy es végleges egyenlőség, az európai unio be fog következni, mint a különböző járásu ingák, egy pillanatban találkozni fognak. Az időpont nincsen messze, csak a volapük hiány- zik, a megértés es megérésere.

Az ember bármit erőlködik, csak em-

tedségtől, mikor az erdőkerülő 20 lépésnyi távolból fegyverét ráemelte es egy pillanatnyi célzás után elsütötte. Csak midőn fölcsudott, tudta magának a történetek megmagyarázni. Az erdőkerülő a yon akarta őt löni. De nem talált. Lehetséges az egy olyan gyakorlott lö- vőnél.

Az a fegyver tehát akkor nem volt meg- töltve. De akkor viszont miért lőtt reá? Es miért futott el oly eszeveszetten?

Egy pillanatnyi gondolkozás után fölkapta fegyverét es üldözőbe vette az erdőkerülőt. Ott- hon talált reá.

— Azonnal kövess, te hűtlen kutya!

— Nem teszem!

— Tud meg, hogy jogomban van bór- tönbe vettetni, mert fegyvert emeltél reám.

— Tudom.

— Ezuttal azonban megkegyelmezek, de figyelmeztetek, hogy meg ne kísérelid még egyszer utamat állani.

— Köszönje János urfi annak az asszony- nak életét, aki az éles töltést fegyveremből kilopta. — Sokkal jobban szeretem ezt az asszonyt, mint utálok ezt a gyalázatot, me- lyet vele megismerttetet. Az urfi többé nem bánom, arra esküszöm. De esküszöm arra is, hogy ez az asszony a hitvesi hűséget még egyszer megszegi, a neki szánt másik golyót nem lesz alkalma kilopni.

Az asszony sima kezével körülölelte férje bozontos fejét s eltűntette arczáról s tekin- tetéből a komor vonásokat. Es haladt tovább a megkezdett uton, örökös halálveszedelembé csalta az urát.

ber marad, ha még marad. Nem is annyira a vállás és születés, mint a pénz osztályozza az emberiséget; sőt van vallás, még pedig a legrégebb, melynek tisztán metallique az alapja, most is arany bornyu az istensége. Kormányok! ne az élelemre, sem a nyomorekok véreire, de a nyomorultak Wertheimére vesetek nagy adót, még pedig jövedelmük arányában!

Mióta Wertheim nélkül vagyok, bankó özvegyiségben jobban érzem magam, nyugodtabban alszom, nem rémitget a betörők felszaporodott állománya. Beérem kis íróasztalom fiókjával; elfér itt éjjelre a napi keresésem, úgy hozza a becsület, hogy: holnap másegyen a mai kereset.

Ez a kis fiókom, mely hajdanta parfümös volt, egy idő óta erős karbolittal van felítve. És lehet-e ezen csudálkozni, midőn oly ragályos világot élünk, úgy felünk, hogy a szerelmeseink sem közeledhetnek karbolos vatta nélkül?!... Hej, viola gyöker, viola szál! a karbol most már sokkal feletőbb áll!...

Hogy gyanuba ne keveredjem, jó előre elárulom, hogy ez átható illat, egy bankjegy utján lopózott be fiókomba az, ki azt adta, mindenesetre okos volt, kivált ha okos volt. Azon n.-váradai orvos, úgy látszik, nem éppen pakfongból való, ki annak a nyomára jött, hogy a ragályos betegségek főképp ott tanúznak, hol sok pénzolvasással foglalkoznak. Szerinte a pénzforgalom a bacillusok fő közvetítője. A pénz olvasás már magában ragadós nyavalya és a pénzek van mindenre legtöbb befolyása (influenzája.) Ha pénzt olvasunk, mindenesetre nemesebben foglalkozunk, mintha unalmunkban asszonyt verünk.

A pénz mint a levegő irtózik az üztől (szorret vacuum) és mindenütt jelen van, hol lélegzenek, a pénz: a levegő aequivalens k.

Igazan neveléses, midőn a méltóságos asszony az ima könyvét és az uszalyát az iasával hordatja, midőn a templom küszöbet átlépi, de nem irtózik az ott ülő fekelyes koldusok legkörebből bezárni a megromlott, inficiált lehetet; midőn rosz az ujjak megnyalazása a bankó olvasásnál, mi által a száját megfertőzzük, es egyenesen a testbe vezetjük a bacillust. Pénz intézetekben sem ártana a spongyát néha kifőzni.

Annyi bizonyos, hogy hajdan nem is grasszált annyi epidencia, midőn meg a kert végebe astak a tallerokat, és ugyanott nyers falazatlan gödörben őriztek az ürüleke. — Most van ugyan vasszekrény a taller szamara, de a k l o z e t t e t csak egy vékony fal választja el a háló szobától. Bizony a lústa, ázsiai kenyelem, szüli országos és házi bajainkat.

Most már a k i a d ó l a k a s főkelekei: a klozett, a fürdőszoba, a gáz vagy villany, és a vízvezeték; de az nem baj ha a levegőt es világosságot szük csatorna udvarról kapjuk. Legjobb is lesz, a fürdő kádban olvasni a pikanteriákat és feltamasztani a facinus bacillust a szakácsnéjaól a vett piaczi bankót gyüri selyem szoknyéja zsebébe, meg nem gondolva, hogy mennyi bajt beszerezhet általa a házba.

Nem is rosz szokás, hogy az udvarnak külon bejára es fentartott helye van a templomban, a színházban; hogy titkárukkal vagy adjutansokkal közvetve nyujtják a pénzt es csak annyi aranypénzt hordanak magukkal hogy az uton instaló szegénynek nyujthasson belőle. A Burgból minden bankó ki van tiltva, ha csak nem egyenesen az állam nyom.

A fempénzt néha szodaban kilugozni nem járna nagy nehézséggel, mint a hogy Bud pesten a sörös poharakat kifőzni szokták; de a bankóról a vér es zsír nyomait elavoltani épenséggel rizikóval jár. Itt csak a karbol — mely eredetileg csak is a zsiradék vagy szappannal megkötvé hat pusztítólag a bacillusokra — vagy chlormész alkalmazható felette.

Van a pénznél még veszélyes ragályterjesztő ez ez: a kölcsön könyvtar. Tudjuk, hogy a hosszas betegségben szilődök, főképp az aszkórosok szomorú idejük megrövidítésére nagyon igénybe veszik a kölcsön regénytár.

A beteg sokszor a gyötörő lázban elejti a könyvet, mely ott oldala mellett felszedi a kóros izzadmányt. Az olvasás határidőhöz lévén kötve, nemcsak hogy a regénytár végig fetreng a kór meleg ágyában, de a szokásos megnyázott ujjakkal lapozgatással vastagon lerakodik a fertőző anyag a könyv lapjaira.

Igy a regény külseje sokszor veszedelmesebb a testre, mint a beltartalma a lélekre. Az irodalom virágait szedjük könyvszekrényünkbe es ezek tiszta illatát szívjuk lelkünkbe; ezek himpórárt lessük, midőn szívünk kelyhe nyílik, lehetetlen nem nemesedni. Minden jeles embernek tulajdonképp csak egy könyve van, mibe szellemét lehetett, ha ezt felfogjuk; jóra hajló erkölcsünk alapja megszilárdul. De minek is olvasunk annyit? főképp egy munkat szemeljünk ki a sok közül es ez legyen vezércsillagunk egész életünkön át...

A desinfektor mily sebesen vágat... sürgős a dolga... talán baj volt a szomszéd-ságban?

Szegény gyermekeket a difteritisz fojtogatja, a nagyokat meg az influenza nyomorogatja. Pedig az orvosi tudomány is vágatva halad. A bajok regiek, csak a nevük újak: a torokgyököt, a náthát most is a jó Isten jobban gyógyítja...

E napokban találtam a könyvtárban egy kötet regényt. Czime: «Ei Roman eines öffentlichen Médchens.» A sarkára írott 1848 magas szama es a «J. Löwkovits — Gr. Wardein» bélyegzője bizonyítja, hogy az kölcsön könyvtárból eredt. — E könyvet égetem most ünnepélyes csendben a kemenczében. Itt strázsálok a pernyéjét, itt imádom, lokalizálok a tüzet, hogy ne fertőzhessen meg valamikor könyvtarom ártatlan örökösét.

Vajjon a forradalom után nem azért egették el a Kossuth-bankót, hogy ne terjedhessen a raja tapadt szabadság — influenza? Lehet; lehet, hogy ujra, mint főnix hamvai-ból kél az örök éltető es soha el nem pusztítható elem, mint a hogy most itt a felcsapó lanok élesztik rég szunyadó eszmeimet es cikkemhez!

Sistereg még a kemenczében; régi barbar iteletről regélnék a meleg harcvában szökdecselő szikrak... biztos vagyok, hogy a tűz a nagy purgatorium örök eleme.

Nyugodt lélekkel térhetek most vissza fiókomhoz. Itt alok mar előtte; nyílnám, de hiába nyitom... régi nyavalya gyöttri: a legertekesebb tartalmat, a bankót mindig maszópri.

Bizony türemes, szerény kis fiókom akkor van bajban, ha nem inficiálja a bankóm.

H I R E K.

* **Kinevezés.** Ö felsége a király az igazságügyminiszter előterjesztésére M e n y e i Lászlót, a depr. itélőbíró elnöki titkárát a depr. kir. tablához tablai bíróvá nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetéshez mi is gratulálunk.

* **A belügyminiszter és a ref. tanítóképezde.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága a f. évi januári közgyűlésén elhatározta, hogy a Debreczenben felállítandó reformatus tanítónképezde alapjára 20000 frtot adományozzon. A 20000 frt 5 egyenlő részletben fizetendő ki. A közgyűlési határozatot felterjesztették a belügyminiszterhez, ki ma érkezett leiratában jóvá hagyta.

* **Elöléptetés.** ifj. Ács Nagy Ferenczet, Ács Nagy Ferencz rendőrfelügyelő fia, ki jogi tanulmányait a debreczeni akadémián végezte igazságügyminiszter járásbíróági aljegyzőnek nevezte ki.

* **Elekció.** Hangos lesz holnap az ós kollegium V-ik terme, melyben ősi szokás szerint a legáció választást szokták tartani. Az akadémia ünnepkövetnek készülő hallgatói izgatottan várják majd, mikor kerül rájuk a sor s mikor választhatják el azt a falut, hol a husvéti ünnepeken az ígét fogják hirdetni. Egy

10—12 frtos falu elválasztása után felhangzik a »Csipte — fogja« jelszó, mely az illető legátust sajnálja le. Ez azonban nem zárja ki, hogy együtt ne igyék estére a Karczagra menendő legátussal a medve bőrére.

* **Agyonsujtót munkás.** Halálos végű szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a közzei hadházi va-utállomásnál. A sinek kiigazitása végett már napok óta folynak ott a munkálatok. Tegnap, a mint a slipper fákat kaza-ba rakták, az egyik darab eddig még ki nem derített okból lezuhant s az ott dolgozó munkások közül Nagy Andrászt leütötte. A szerencsétlen ember, kinek a hatalmas fa darab élve! esett a fejére, minden kiáltás nélkül összeesett s szörnyet halt. A szerencsétlenség híre hamar elterjedt a községben, ahonnan a községi orvos jött ki a helyszínére, hogy ha még lehetséges apolás alá vegye a szomorú véget ért munkást. Azonban csak a bekövetkezett halált konstatálhatta. A hatóság szigorú vizsgálatot indított, hogy kiderítve, kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért. A debreczeni vizsgálóbírósg tegnap délután ment ki Hadháza-ra, a hol kihallgattak a tanukat s felbonczolták a szerencsétlenség áldozatát. Nagy Andrászt, ki özvegyet es két árva hagyott maga után, ma délelőtt temették el a község óriási részvéte mellett.

* **A kereskedelmi akadémia ifjúsága** közül 20-an ma reggel 9 órakor indultak el tanulmányura. Az ifjakat nagy közönség kísérte ki a va-utához s úgy tőlük, mint tanáraiktól szívélyes bucsut vettek. A keleti utra induló ifjak egy hatalmas babékoszort vittek magukkal. A koszoru hatalmas nemzeti színű szalagján es a felirat van: »Rakóczy Ferencz emlékenek — A debreczeni kereskedelmi akadémia ifjúsága.«! A derek tanárkar es koszorut a rodosói nagy száműzött sirjára fogja tétetni az ifjúsággal.

* **Egy n.-váradai kereskedő körözésé.** Fuchs Samuel nagyváradai kereskedőről van szó, kit a Rendőri Közlöny utján körözetnek ország-szerte. Hamis bukás miatt van vád alá helyezve, de N.-Varadról eltűnt — nem tudni hova. Most körözik, még pedig hihetőleg eredménynyel, mert manapság nagyon szomorú világ jár a csalókra es sikkasztókra.

* **»Jön a rendőr!«** A bácskai Deronyáról írják ezt az egészen bácskai esetet: Köztudomásu dolog, hogy a gyermekeknek a korcsmába járást szigorúan megtiltották. Nehány kis lány megis bekukkant a nagy korcsmába, hogy dobozó szívet lessek a legények tánczát. Egyszerre csak eikiáltja magát egy gyermek:

— Jön a rendőr!
Erre természetesen mind futásnak eredtek s csak egy 13 éves kis leány maradt helyén s ikol va, majd holtan a földre rogyott. A rendőrtől annyira megijedt, hogy szívészélhüdes érte s meghalt.

* **Felolvasó estély.** A csapókerti iskolában, mint rendesen, tegnap is felolvasó estélyt tartottak. A terem zsufolásig megtelt hallgatókkal, akik figyelemmel hallgatták az érdekes felolvasásokat. A programból különösen kiemeljük Szentjóbý Kálmánnak a »Tatarjárásról« es »G r ó s z Sándor joghallgatónak az »Emberi kötelességekről« szölv felolvasását.

* **Az iskolás lányok csábitója.** Nagyvárad egy nagy népes utcájának végé fele, piszkos, földszintes házban egy özvegyasszony lakik, ki maganzónó-ként szerepelt Nagyváradon már vagy öt év óta. A jeles özvegy egész nap odahaza ül, csak egy negy óra körül szokott kimenni az utcára, mikor jönnek az iskolából a leányok. Igen szereti az özvegy a nagyobbacska leányokat, különösen azokat, a kiknek kopottas ruhájuk nélkülözésről beszél. — Valahogy szóba ereszkedik egyik-

tán felhangzik az illedelem nem zárja ki, Karczagra me...

Halálos végű délelőtt a község... A sinek kiigazoltak... A slipper fákat eddig még ki... az ott dolgozó... ást leütötte. A hatalmas fa minden kiállítás... A szeren... a helyszínére, s alá vegye a... Azonban csak a... A hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

...a hatóság... hogy k derítve, cencsétlenségért... tegnap délután... lgtattak a tanu... sésétlenség áldo... et és két árva... t temették el a...

kel-másikkal, — a d a n n a k p é n z t... czukorra : a pók kiereszti az első szálat. Jön... aztán a többi is. Egy kaczer kalapka, egy nap... ernyő, egy ridikül — szegény lánykák első... vágyai — s már benne van a hálóban a gyer... mek. A szálat vékonyak bár, de erősek nagyon... kibontakozni már nem lehet belőlük. Az asz... szony esztendő ota rendszeresen folytatta bü... s n s üzelmeit, a kis utcák leányait, a... nagy utcák gavallérjaihoz, kik méltányolák az... ó fáradozásait. Az özvegye! — kinek multja... is nagyon sötét — most feljelentette egy apa... a ki tisztos hivatalnok. — A boldogtalan apa... egyetlen gyermekét is vásárra vitte a lek... ismeretlen lelekkufár asszony. Ezzel hiheőleg... vége fog szakadni az özvegy működésének, ki... évekig megtorlatlanul csalta el tisztességes... szülők ártaflan gyermekeit s kereskedett a fe... hér rabszolgákkal.

* Eljegyzés. G é d e r S a n d o r fiatal nyomdász a Hoffmann és Kronovitz nyomdájából tegnap tartotta eljegyzését özv. Nagy Sandorné urnő szép és kedves leányával Emmával. Az eljegyzéshez a rokonok, ismerősök és szaktársak jókívánatait fűződnek.

* A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta rendes közgyűlést Szabó Kálmán elnöke alatt. A közgyűlésen úgy a bel-, mint a külföldi tagok, valamint a levelező tagok nagy számmal jelentek meg, amely körülmény örvendetesen igazolja a kamarai ügyek iránti fokozatos érdeklődést. Az elnöki előterjesztések, valamint a titkári jelentés tudomásul vétele után olvasatolt keresk-ügyi miniszternek három rendbeli leirata, a kamara 1899 évi költségvetésének jóváhagyása, a kamarai évi jelentéseknek a jövőben mikénti szerkesztése s az ipari és gyári alkalmazottak adójának mikénti lerovása tárgyában. Az első kettő tudomásul vétetett, az utóbbinak sokszorosítása s lehető széles körben ismertetése elhatározatott. Hosszas vitát keltett a technológiai m. kir. iparmúzeum Debreczenben a folyó évben tervezett szerzes-és munkagépkiallításnak ügye; beható tanácskozás után vegre a közgyűlés a kiállítás mektarása mellett döntött, — az ide vonatkozó szükséges teendőkkel az elnökséget bízta meg. Több hazai kamarának a felettes miniszterhez intézett s partolást vegt megküldött megkeresésére a közgyűlés hasonló felterjesztés intézését határozta el. — Főleg fontos ezen felterjesztések közül az, mely a hazai betegségyélvő pénztárak hatályosabb támogatására, az iparos munkaadók a tanoncok iskolai mulasztásából eredő zaklatásainak megszüntetésére, az államvasutak szükséglete beszerzésének decentralizációjára s a va-uti díjjöbbletek viszaterítésére közüli eljárás szabályozására vonatkozik. — Végül különböző indítványok letárgyalása után a közgyűlés Szűcs Mihály gazdasági tanintezeti igazgatót levelezőtággá választotta s a kereskedelmi akadémia által Konstantinápolyba rendezett tanulmányi kirándulás költségeinek részbeni fedezésére 150 frtot szavazott meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Szabó Kálmán kamarai elnök a mai közgyűlés alkalmából esté a «Bika» éttermében barátságos vacsorára hívta meg a kamara tagjait, melyon mintegy hatvanan jelenek meg. Az egybegyűlt társaság, melynek soraiól kes-sűrűn hangzottak fel az érdekesebbnél érdekesebb toasztok, a Milekker Lajos vendéglős által szolgáltatott kitűnő vacsora, a házigazda saját termésű zamatos borai és Rácz Károly lelkesítő zenéje mellett a legkitűnőbb hangulatban körül-belől éjfélig mulatt.

* Emlékoszlop Petőfinek. Fejéregyháza közelében Hajas-falván Petőfi eltűnével egy napon halt hősi halalt ugyanabban a családban Zeyk Domonkos örnagy. E hősök temetője fölé honvédi oszlopot emel Somogyi Albert nagy birtokos vezetése alatt alakult bizottság. Az emlék felállítására Gróf Haller János a tulajdonát képező telket ingyen engedte át s a bizottságnak 25 frt készpént is adott. Rosenberger Mór volt bányatulajdonos pedig 200 darab gránit kocka-kövel járult a bizottság hazafias működéséhez.

* Az öngyilkos vége. Vörös Jolán, ki Kassán szerelmi bánatában öngyilkossági kísérletet követelt el tegnap délelőtt a kassai közkórházban iszonyu kínok között meghalt. Szüleit elhunytáról táviratilag értesítették.

* Megyegyűlés Aradon. Arad vármegyéje tegnap viharos ülést tartott, melynek tárgyát a Széli kormány üdvözlése kepezte. Az oláhok kifogásolták Széli üdvözlését, de szokottnál mérsékeltbben. Mangra ellenzi az üdvözlést mindaddig, míg Eötvös József szeltemében nem bannak a nemzetiségekkel. Alispán után Bogzara Szever Mangrát támadja meg. Széli üdvözlendőnek mondja, mert a gyűlőt rendszert megbuktatta. Végül az üdvözlést megszavazták.

* Hó! Az aradi Hegyaljat négy czehti méteres hóréteg fedi. A szőlőket újól betakartak. A gyümölcsfak korai hajásai elfagytak. Miskolczon es környékén kedd délutántól szerda delig erősen havazott ejjel pedig fagyott. Minden hóval van borítva.

* Párbaj. Mikecz István kemecsei szolgabíró es Horvath József körösvényi szolgabíró véres kardpárbajt vívta. Mikecz három mély es veszélyes sebet kapott. A párbaj oka özszeszólalkozás.

* Félélemből a halálba. Veréb János czeudi földműv-s min p Forróencsen jég nélkül felszállt a vonatra, hogy Szikszóra utazzék. A kausz felösszege vonta és a legközele bi állomason ki akarta szállítani, de Veréb, hogy a büntetéstől megszabaduljon, egy észrevétlen pillanatban az ajtón kiugrott a robogó vonatról es oly szerencsétlenül zuhant egy kiszáradt patakmederbe, hogy szörnyet halt.

* Motoros társas kocsi a fővárosban. A szeke-fővárosi közlekedési vállalat berlini igazgatósága elhatározta, hogy a mostani kocsi helyett maju-hó 15-től motoros kocsikat fog forgalomba bocsátani. Ezen motoros kocsi tíz es husz személy befogadására lesznek elkészítve. Az első ilyen kocsi április hó elején érkezik meg a fővárosba, hogy ezen a kocsi vezetőket a vezetésben kiképezhessék.

* Orgyilkosság. W a l d m a n n Samuel szépesi fakereskedő észrevette, hogy rakarában hja vag a fának. Neh ny odavaló parasztot gyausított a lopással. A napokban tartották volna meg a végtárgyalást, de a tolvajok valószínűleg azért, hogy a büntetést kikerüljék, meg nagyobb büntényt kövtek el. — Midőn ugyanis W a l d m a n n tegnap ejjel Tornáról kocsin h a z a f e l é h a j t a t o t t, — h a t u t k ö z b e n valamelyikük megtámadta es hatalmas dorombolyat ütött a fejére, hogy az üléserőfordult es szörnyet halt. A cseendőrség megindította a vizsgálatot es letartóztatta Waldman kocisát is.

* Paloták az emelő rudakon. A fővárosban egyre kísért az épületek eltolásának amerikai izü ideaja. Csak nemrégiben nagy port vert fel az a terv, hogy a Dreher-palotát portolják helyéről s megkímélik a lebontás főléptés rengeteg költségeit, most pedig Friedtedt E. angol es Horvath Gyula magyar mérnökök, csikagói lakosok egyszerre négy mernőkök, a Dreher-palotát, a belvárosi plébánia-templomot, a régi városházát s a mester-utcai iskolát akarják megindítani a helyéből. — A legerdekesebb a dologban az, hogy a vállalkozók bármilyen nagy összegű biztosítékot hajlandók letenni a fővárosnál. — S a mérnöki hivatal — thot hout thot least — szépen tárgyalt alá vette az ajánlatokat.

Ováció és elégtétel,

A debreczeni szőlő es bortermelő szövetkezet kebeleiben már hetek óta igyekeznek egyesek tendenciozusan megbomlasztani azt egyetelést, a miben a vezetők es tagok jó egyetelést, a miben a vezetők es tagok egymással állottak. E törekvésekre csattanó választ adott a szövetkezet nagy többsége tegnap délelőtt.

S z a b ó Lajos igazgatót kereste fel tegnap délelőtt 12. órakor egy 15 tagu küldöttség S z a b ó Kálmán vezetése alatt, mely küldöttség tisztelgésének ezéja az igazgatónak a legutóbb ért támadásokkal szemben való teljes elégtétel adás volt. Szabó Kálmán tolmácsolva a részvényesek nagy csoportjának az igazgató iránti ragaszkodását, szeretetét es tiszteletét, az alanti nyilatkozatot nyújtotta át neki.

Alólirottak, mint a debreczeni szőlő es bortermelő szövetkezet tagjai hallomásból úgy értesüvén, hogy igazgatóságunk egyik tagja s ügyvezetőnk S z a b ó Lajos ur mindkét állását a legközelebbi közgyűlés rendelkezésére bocsátani szándékozik s hogy e szándékot benne ama fölvetődött s szerintünk téves fölfogás érlelte meg, mintha az ő igazgatói es ügyvezetői állása egymással összefergetetlen volna; kijelentjük ezenel, hogy a szövetkezet megalakulását, fennállását s boldogulását az ő személyetől elválasztani nem tudjuk; valamint a szövetkezetbe az ő szakképzettsége iránti bizalomból léptünk be, épp úgy ma is valczailan s teljes bizalmat érezünk iránta, felkérjük őt, hogy a szövetkezet érdekét szívéen viselve, állását mindannyiunk megnyugtatósára továbbra is vállalni s betölteni kögyeskedjék.

Debreczen, 1899. márcz. 21.

Kövy Lajos, Dalmy Kálmán, Vecsey Zoltán, Fleischmann Mór, Veszter István, Csanak János, Szabó Kálmán, If. Csanak József, Horvath István, Weisz Sándor, Szabó Miklós, Sesztina Jenő, Szabó Zsigmond Csanak József, Marton Imre, Megyeri Pál, Beke Laszlo, Aron Jenő, Palfy Gábor, Sesztina Lajos, Hochfelder Jakab, Szabó Sandor, Dr. Freud Jenő s. k.

A lát-érezék.

II. Hogyan bánjanak a szülők vak gyermekekkel és hogyan neveljék őket legfialabb korukban?

Ha vak gyermeketek van, gondoljatok, hogy Isten azt azért ajándékozta nektek, hogy vele kiváló szeretettel es figyelemmel banjatok. Ha kellő módon apoljátok es nevelitek őt, derék es boldog ember valik belőle, aki megállja az életben helyet es nektek öröme-tekre szolgál; amha őt ellenkezőleg elhanyagoljátok, vagy elkényeztetitek, akkor szánalomra méltó teremtes lesz belőle, a mely nektek es önmagának egyaránt terhére van. Alkalmazkodjatok ennelfogva a következő utasításokhoz:

1. Banjatok vak gyermeketekkel egészen úgy, mintha látó volna es iparkodjatok tagjait es érzekeit, mihelyt csak lehet, működ-tetni es gyakorolni. Mihelyt kezeit emelgeti, adjatok neki mindenféle tárgyakat, kisebb játékszereket, hogy azokat tapogathassa; erősen megfoghassa es velük játszassék; hallását es értelmét ebreszgessetek előbeszelés, éneklés vagy hangszereken való játszás által.

2. Tanítsátok meg gyermekeiteket ugyanakban a korban járói, a melyben a látó gyermekek tanulnak.

3. Ne hagyjátok a gyermeket sokáig egy helyben tétlenül ülni, hanem szoktassátok rá, hogy a szobában, a házban, később az udvarban s meg tovább is körüljárjon es környezetének összes tárgyait megtapogatós által megismerje.

4. Tanítsátok meg gyermeketeket, mihelyt csak lehet öltözködés-re, vezetésre, mosakodásra, fésülködésre, ruháinak eltevésére, rendbentartására, evés közben a kanálnak, késnek villának kellő használatára. A vak gyermek villának kellő használatára. A vak gyermek mindeerre épen úgy képes, mint a látó, csak ismételtlen be kell vele gyakorolnotok minthogy látás által eltanulni nem képes.

5. Örkdjétek szorgosan a gyermekt k testtartása fölött. Minthogy ugyanis nem látja, hogy mások hogyan viselik magukat, igen könnyen illetlen szokásokat vesz fel, a melyek később környezetére elviselhető lenekké valnak. Ilyenek hogy ingatja vagy forgatja a fejét; ujjával szeméit furkálja, e fintorgatja az

arczat, karjait himbálja, járasközben fejét és felsőtestét előre hajlítja, ülés közben előre görbedve tartja testét stb. stb. Mihelyt gyermekteken ilyesmiket észrevesznek, iparkodjatok őt teljes elszántsággal erről leszoktatni; mert ha az ilyesmi egyszer szokásává lett, gyakran évekig tartó iskolázás sem képes rajta javítani.

6. Hagyjátok vak gyermeketeket, amikor csak lehet látókkal játszani és velük a szabadban járni kelni. Járjatok vele szorgalmasan sétálni és adjatok neki alkalmat kisebb tornagyakorlatokra. A mikor csendesen kell ülnie, adjatok a kezeibe valami játékszert, mely főleg a tapintás és hallás érzékére képes hatni, milyenek a labda, bábu, kövecské, építőszekrény, harmonika stb.

7. Hogy gyermeketekkel a külső világot megismertessetek, minden kézhez keríthető tárgyat meg kell vele tapintatnotok, a termeket és távolságokat megjárás és végig léptetés által megmeretnetek. Tapintási érzékének különös fejlesztése végett, adjatok neki különféle szöveteket, fanemeket, növényeket, pénzeket stb.

8. Vegyen vak gyermeketek (mihelyt csak képes rá) házi teendőikben részt: fűzzön fel gombot vagy gyöngyöt, fejten babot, borsót, törjőn diót, morzsojjon kukoriczát, törülgessen butort, öblögessen edényeket, örömjön kávét, hámozzon burgonyát, szedjen gyümölcsöt, e esse a tyukokat, galambot kutyát, macskát vagy egyéb házi állatokat. Könnyebb kézi munkával um. czérnagombolyítással, fonatkészítéssel, durva kötél fonással is elfoglalhatjátok őket.

9. Beszéljétek gyermeketekkel gyakran és sokat; minthogy neki, miután gyengéd gondoskodástok arczotokról le nem olvashatja, okvetlenül szükségessé kedves szavakat minél gyakrabban hallania. Kérdezzétek gyakran mindarról, a mit környezetében hall vagy tapint és nyujtsatok neki minél gyakrabban alkalmat, hogy azokról kérdezősködhessék.

10. Orakodjatok vak gyermeketek jelenlétében olyasmint beszéljétek, a mi az illem és jó erkölcsökbe ütökzik, mert a vak gyermek figyelmesebb arra, a mit hall és azt jobban emlékezetében tartja mint a látó.

11. Ne fejezzétek ki vak gyermekeitek jelenlétében soha szánakozásokat vaksága fölött s ne is engedjétek meg, hogy azt más tehesse. Mert az ilyen részvét-nyilatkozatok a gyermeket csak elkedvteleníthetik és leverhetik. Iparkodjatok inkább őt felvidítani és vidám tevékenységre serkenteni, hogy kedvvel és bátorsággal törekedjék előre, hogy a maga számára az életben önálló állást kiküzdjen és idegen vigaszt és idegen segínyt nélkülözni képes legyen.

12. Adjatok gyermeketeknek gyakran alkalmat emlékező tehetsége gyakorlására, mert a jó emlékező tehetség neki később kitűnő szolgálókat fog tenni. Tanuitassatok be vele könyv nélküli jeles mondasokat, apró költeményeket és eibeszeléseket, amit leggyakrabban nagy élvezet el fog tenni.

13. A vak gyermeket épen olyan jókor lehet a vallásosságra és erkölcsösségre nevelni mint a látót.

Alkalmazkodjatok hozzá!

14. Mihelyt vak gyermeketek a 8 éves kort elérte, forduljatok a vakok budapesti orsz. intézete igazgatójához, ki a felvételhez szükséges tudnivalókat hivatalból és díjtalanul tádomásotokra hozza s gyermeketek felvételét elvégzi.

15. Ha végül gyermeketek a folyamodok nagy száma miatt az intézetbe felvehető nem volna, irassátok be őt községetek iskolájába, anoak tanítóját pedig kerjétek meg, hogy az oktatásban szükséges tudnivalókat illetőleg szinten az előbbi pontban említett igazgatóhoz forduljon és a megkívántató taneszközöket is tőle kerje.

Kelt Budapesten, 1898. november hóban.

Pivár Ignác

kegyesr. álcózá, a vakok orsz. intézete igazgatója.

IRODALOM.

„Látképes Levelező Lapok” címmel Engländer József szerkesztésében és kiadásában havi folyóirat fog megjelenni f. é. apr. 15-én Tatán, melynek célja az lesz, hogy ezen hazánkban is már oly nagy mérvben kiterjedt kellemes sportot jobban elősegítse és a gyűjtőknek érdekeit előmozdítsa, a mennyiben összeköttetésben fog állani az összes külföldi ily célú lapokkal és intézetekkel. Hisszük, hogy ezen lap életbeleptetése az óriási számban szaporodó képes levelezőlap gyűjtőknek rendkívül nagy öröme fog szolgálni.

Előfizetési ára az 1899. évre 75 kr. Előfizetéseket legcélszerűbben postautalványon Engländer József Tata (Komárommegye címre) küldendők.

KÖZGAZDASÁG.

Iparosok és munkások nyugdíj-ügye.

Rég érzett hiányt van hivatva pótolni a hat év óta fennálló Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete, mely mindennemű politikától menten az öregség és munkaképesség napjairól való gondoskodás nemesezmejét öhajlja a munkások és iparosok közt meghonosítani. Ez a törekvés mind társadalmi, mind nemzetgazdasági szempontból igen fontos s megerdemeli mindnyajunk figyelmét; mert arra az osztályra terjeszti ki áldásos működését, mely még eddig vajmi csekély méltánylásba részesült s teljeseen rá van szorulva a gondoskodásra. Míg a társadalom többi osztályai biztosítva vannak öregségük napjaira, addig a kisiparosok és munkások, akik életüket meg dolgozni birak, nehéz munkába, a mindennapi kenyerezésért való küzdésben töltik el öreg napjaira a legirtózatóbb nyomor fenyegeti, mely ellen nem volt módjukban magukat vagyon gyűjtésével biztosítani. Ha a szakadatlan munkában erejük elfogy, mikor idő előtt munkaképtelennek lesznek, s kívül kezökből a kenyérkereső szerszám: ennek helyebe kezöbe kell venniök a koldusbotot, hogy szomorú életüket kegyelem kenyerezéssék tovább. Ennek tudata érlelte meg a munkásokban az eszmét, hogy hasonló sors ellen biztosítsák a jelenlegi munkásnemzedéket. Örömmel látjuk, hogy nemes törekvésük évről-évre nagyobb tért hódít, s a megelégedettség terjesztésével ez az egylet legfontosabb tényezője lesz a társadalmi békének s a munkások jövődö boldogulásának. Ezzel igen fontos társadalmi hivatást teljesítenek, mert kevesbitük a társadalom gondoskodására szorultak számát s az egylet ez emberbaráti hivatasa teljesítésében joggal számít a kormány, a munkaadók és a nagy társadalom támogatására.

Tagja lehet az egyletnek minden munkás kor- és nemkülönbösg nélkül, nemkülönböben oly egyének is, a kik nem tartoznak a munkás-osztályhoz, sőt nők is.

Az egylet hatodik évi működéséről most megjelent évi jelentés alkalmat nyujt nekünk az egylet kiváló kedvezményeinek ismeretese, s ajánljuk azt t. olvasóink figyelmébe.

Az egylet tagjai 10, 12 és 15 kr. heti tagilletéket fizetnek, s ennek fejében a tagok ha tíz évi tagság után saját szakmájukban munkaképt lenekké válnak, eltük végéig 4-20 4-90, illetve 5 ftr 95 kr. heti segínyt kapnak, mely összeg gondtalan életet biztosít számukra. A segínyezés összege a tagsági idő, arányában évről-évre nő, úgy, hogy ha valaki pl. tagsága huszadik évében lesz rokkantá, mar akkor 4-80, 5-60, illetve 6 ftr 80 kr. segínyt kap s így tovább; míg negyven évi tagság után a tag 6, 7, illetve 8 ftr 50 kr. heti nyugdíjat kap, s ezt élte végéig élvezi, bárha munkaképes is. Ezenkívül segínyezi az egylet a tagok özvegyeit és árváit is, olykppen, hogy az elhalt tagot megillető segíny az ő halála után gyermekei nevelésére fordítatik, míg a fiuk 13-ik, a leányok a 14-ik évét betöltik. Az özvegy pedig megkapja végkielégítésül a férje által befizetett összeg 30 százalékát.

Az egylet magasztos céljához méltóan

igen szépen halad, mert ma már 7410 füzet tagja s 84,330 ftr tiszta vagyona van, mely a Hazai Bank részvénytársaságnál van elhelyezve a legmesszebbmenő biztosítással s a kéje folyvást gyarapszik. Az egyletet a kormány, Budapest székesfőváros, a Hazai Bank, a Közuti Vasutársaság és még többben rendes anyagi és erkölcsi támogatásban részesítik, s a legjobb bizonyítéka az egylet pártolása érdemes voltának.

A budapesti központi egyletnek 31 füzet tagja van: u. m. Ó-Buda, Diósgyör, Zombor, Miskolcz, Apatin, Szolnok, Resiczabánya, Temesvár, Duna-Fődvár, Kaposvár, Érsekújvár, Székes-Fehérvár, Pozsony, Esztergom, Oranycza, Stájerlak, Sátoralja-Ujhely, N-Kanisza, Szeghalom, M.-Sziget, Kudsir, V.-Hungary, H.-M.-Vasárhely, Versecz, Mohács, Békás, Zolyom, Németboly, Nagy-Bocskó, Pécs, Agfala, melyek a központ fenhatósága alatt mind önálló szervezettel bírnak, Varosunk iparosainak és munkásainak ajánljuk, hogy a saját jól felfogott érdekében e fontos intézményt honosítsák meg; tegyenek els sorban önmaguk, mert örököké igaz marad: Segíts magadot s az Isten is megsegít!

Az egylet elnöksége (Budapest, VIII. József-köru 68.) szivesen küld mindennemű felvilágosítást, ha ez iránt hozzá fordulnak.

CSARNOK.

Az is bolond, aki kerékpározik.

Irta: **Mocsáry Miklós.**

(Folyt. es vége.)

Szive evesebben kezdett dobogni és rögtön megkezdte körutját a szomszédos házakban. — Ott lakott Kecse Zefir Valdemar katonai uniformis sabo, ki a kapitánynak készített remeket, mikor a rendőrtiszt belépett. Felállt, egy kis nyugtalanságot már előre is érzett, hogy mi lesz most.

— Mért nem cseget ön? szólta meg Üdsés vád a sápadt szabót.

— Ne-e-e! Hogyan tetszett érteni?

— Hát nem kerékpáros ön?

Kecse Zefir Valdemar büszkén lépett elő.

— Debogy nem. Tagja vagyok a »Bikur-Cholim» kerékpárszövetségnek, mestere az »Igyunk hat» egyletnek és tulajdonosa a nagy erem a legeleőnek 50 méteren belül kitűtetésnek.

— He yes! De meg egyszer mondom mért nem cseget ön?

A szegény szabó elkezdett mekenni de a rendőrtiszt felírta őt es hasonlóan tovább haladva masokat. Természetesen a kerékpárosok ez ujabb meglepetésre nem voltak elkészülve es szép számmal irattak fel, de nemcsak azok kik az utcán voltak, hanem a többiek is.

Bajvirági Elvira betegágyban feküdt és a pólyás babának foglalatostkodott, mikor a listával kezében belépett hozzá Üdsés vád.

— Mért nem cseget ön?

— Mert nincs rá szükségem; szölt nyugodtan a nő.

Ő is fel lett írva, söt büntetése súlyosbodott a hatóságai személy ki gonyolása címén.

Mivel pedig a szabályzat azt is előírja, hogy a fordulónál es keresztzéseknel szinten csegetni kell, a gép járása pedig lassítandó, a birságolás roppant mértékben sokszorosítva lettek es Üdsés vád ennek következtében megkapta a Ferencz József rendet s hozzá kerületi rendőrkapitányának nevezték ki.

Mikor főnöke ezt tudtára adta, hízelt mosollyal szólt:

— De most már kedves kapitány ur, — azt hi zem legalább —, nem fog új meledodust kitalálni.

— Üdsés vádot is e foxta egy percze a skeepis, de mindjart ra főlényyel válaszolt:

— Bizza rám méltóságos uram!

Az egész kerékpárosvilág szenzációval várta a történetket. — Akkor volt ez, mikor a lapok hírül hozták hogy külön műgyetemet állítanak fel a kerékpárosok részére, hol a

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.